

Anmäls till äldrenämndens
sammanträde
den 20 februari 2018
ÄN § 14A

**Protokoll fört vid
socialnämndens, äldrenämndens och
överförmyndarnämndens gemensamma råd
för funktionshinderfrågor**

den 25 januari 2018

Tid:

Kl. 14.00 - 15.50

Lokal:

Socialförvaltningen, rum Munkfors, Storforsplan 36, Farsta

Närvarande:

Se sidan 2 i protokollet

Justerat den 29 januari 2018

Nils Duwähl (DHR)
ordförande

Lena Huss (HSO/ÅSS)
vice ordförande

Närvarande

Ordförande
Vice ordförande
Ledamot

Nils Duwähl (DHR)
Lena Huss (HSO/ÅSS)
Kerstin Järneberg (HSO/
Reumatikerföreningen Stockholm)
Bengt Lyngbäck (HSO/FUB)
Gunnar Sandström (SRF)

Tjänstemän

Håkan Andersson, förvaltningschef,
överförmyndarförvaltningen
Ann-Christine Hansson, förvaltningschef,
äldreförvaltningen
Maria Karlsson, enhetschef,
socialförvaltningen
Laila Väisänen, sekreterare,
socialförvaltningen

Anmäلت förhinder:

Förvaltningschef
Avdelningschef
Ledamot

Gillis Hammar, socialförvaltningen
Veronica Wolgast Karlberg, socialförvaltningen
Håkan Jarmar (HSO/RSMH)

1. Sammanträdets öppnande, presentation och godkännande av föredragningslista

Ordförande Nils Duwähl öppnade sammanträdet och hälsade alla välkomna. Mötesdeltagare presenterade sig.

Rådet godkände föredragningslistan.

2. Val av protokolljusterare och tid för justering av protokollet

Ordförande Nils Duwähl (DHR) och vice ordförande Lena Huss (HSO/ÅSS) utsågs att justera protokollet. Protokollet justeras den 29 januari 2017.

3. Anmälan av protokollsjustering

Det gemensamma funktionshinderrådets protokoll daterat 7 december 2017 och justerat den 11 december 2017 anmäldes. Inga kvarstående frågor.

Rådets beslut

Rådet beslutade att lägga det anmälda protokollet till handlingarna.

4. Information om överenskommelse mellan landstinget och kommunerna i Stockholms län och om rutiner och riktlinjer som handlar om utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Lisa Gagnerud från socialförvaltningen och Christina Malmqvist från äldreförvaltningen gick igenom lagen om utskrivning och överenskommelsen, informerade om dagsläget samt hur arbetet med riktlinjer samt implementering av dessa fortsätter. Powerpointpresentation som bilaga 1.

5. Socialnämnden

Anmälda ärenden ur socialnämndens föredragningslista till sammanträdet den 30 januari 2018.

5.1. Socialnämndens föredragningslista 30 januari 2018.

Remisser och yttranden

Ärende 5

Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet,

(Ds 2017:60)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1–718/2017

Rådets uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och betonar att alla borde kunna tillgodogöra det digitala samhällets information. Rådet tar också upp frågan om stadens hemsida som av personer med funktionsnedsättningar upplevs svårtillgängligt. Rådet uppmanar staden utveckla hemsidan skyndsamt.

Ärende 6

Ett Stockholm för alla - Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1–688/2017

Rådets uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet uppskattar att funktionshinderorganisationerna fick vara med i processen när programmet togs fram. Rådet är dock kritisk till att organisationerna inte fick vara med under den slutliga sammanställningsfasen. Rådet bifaller socialnämndens förslag och i övrigt hänvisar till yttrandet som kommunstyrelsens funktionshinderråd har gett i denna fråga.

Därutöver anför ledamoten Gunnar Sandström att rätten till förflyttning med ledsagning ska gälla alla som behöver den. Programmets åtta fokusområden är bra. Men om tillgång till ledsagning minskas för personer över 65 år faller målen t.ex. i fokusområdena fem (bästa möjliga hälsa) och sju (meningsfull fritid). Rörelsefrihet med ledsagare ska gälla även personer över 65 år. Praxis som flera stadsdelsnämnder tillämpar att hänvisa till hemtjänst är inte acceptabelt och på det sättet belastas också personers ekonomi; hemtjänstens följeslagartimmar ska betalas av brukaren.

Rådet diskuterade även frågan om skydd och säkerhet vid krissituationer. Beredningsplaner som tar hänsyn till personer med funktionsnedsättningar, t.ex. rollstolburna ska finnas. Rådet skickade frågor om krishantering vidare till socialförvaltningen.

Ärende 7

Åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla, motion (2017:54)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-611/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 8

Återvändningsbidrag för hemvändande flyktingar, motion (2017:40)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-609/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet

Ärende 9

Stadsövergripande handlingsprogram för minskad nyrekrytering till brottslighet, motion (2017:49)

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.7.1-564/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet

Ärende 10

Utredningstider inom individ och familjeomsorgen

Yttrande över revisionsrapport från stadsrevisionen

Dnr 1.6.1-606/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet

Ärende 11

Trygghet och delaktighet

Yttrande över revisionsrapport från stadsrevisionen

Dnr 1.6.1-607/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet

Övriga beslutsärenden

Ärende 12

Verksamhetsberättelse för socialnämnden 2017

Dnr 1.3.1-585/2016

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 13

Fortsatt omställning enheten för ensamkommande

Dnr 1.2.1-7/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 15

Lex Sarah-ansvarig

Utseende av ytterligare lex Sarah-ansvarig

Dnr 1.2.1-752/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 16

Uppföljning IOP för utsatta EU-medborgare

Uppföljning av verksamheten under perioden 2017-05-01 till och med 2017-10-31

Dnr 2.11.6-96/2017

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och framhåller att ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) är ett bra arbetssätt som bör spridas mera inom staden.

Ärende 17

Uppföljning av två preventionsprogram

Dnr 3.1.1-670/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 18

Förslag till fördelning av medel till lokala utvecklingsprojekt och studiebesök och ett forskningsprojekt, år 2018 samt redovisning av forskningsprojekt

Dnr 3.2.2-651/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 19

Redovisning av verksamhet med personligt ombud vid Enheten för hemlösa, verksamhetsår 2017

Dnr 3.1.2-17/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 20

Ansökan om statsbidrag för verksamhet med Personliga ombud 2018

Dnr 3.1.2-654/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 21

Avtal mellan socialnämnden och SHIS

Dnr 2.11.6-5/2018

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och betonar avtalets värde och vikt för utsatta grupper.

6. Överförmyndarnämnden

6.1 Överförmyndarnämndens föredragningslista

1 februari 2018

Beslutsärenden

Ärende 6

Verksamhetsberättelse 2017 för överförmyndarnämnden

Dnr 1.2.2-13/2018

Förvaltningschef Håkan Andersson sammanfattade verksamhetsberättelsen. Utvecklingen på överförmyndarförvaltningen på det senaste året har fortsatt att gå åt rätt håll. Förvaltningen har fått mera resurser,

en omorganisation har genomförts, flera ärenden har handlagts. Förvaltningen deltar även i stadens digitaliseringsarbete. I år fortsätter också rekrytering av gode män för personer som behöver extra stöd och kunnigt bemötande p.g.a. missbruk av droger och andra sjukdomar.

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och framhåller att rådet är nöjd med de insatser som överförmyndarförvaltningen har tagit och kommer att genomföra i år.

Ärende 7

Internkontrollplan 2018 – reviderad

Dnr 1.2-280/2017

Bilaga 1. Reviderad plan för interkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2018 m.m.

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 9

Ett Stockholm för alla – program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 – remiss från kommunstyrelsen

Dnr 1.5-277/2018

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och hänvisar till yttrandet i kommunstyrelsens funktionshinderråd i denna fråga.

Anmälningssärenden

Ärende 11

Arvoden m.m. för kommunala förtroendeuppdrag

Dnr 1.1-303/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

7. Äldrenämnden

6.1 Äldrenämndens föredragningslista 30 januari 2018

Ärende 7

Verksamhetsberättelse 2017 för äldrenämnden

Dnr 1.2.2-934/2017

Förvaltningschef Ann-Christine Hansson sammanfattade verksamhetsberättelsen. Äldreförvaltningen har uppnått de mål som gavs i verksamhetsplanen för 2017. Viktiga verksamheter för 2017 har varit:

- utveckling av hemtjänsten
- äldrevänlig stad – planering av framtidens äldreomsorg
- överenskommelse mellan landstinget och kommunerna i Stockholms län
- frågor/projekt som Tryggt mottagande i hemmet, stadsövergripande boendeplanering, digitaliseringsprojekt
- upphandlingar, EU-projekt
- vidareutbildning av personal inom äldreomsorgen.

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och framhåller att riktlinjer för biståndshandläggning blir verkningslösa om stadsdelsnämnder överklagar till förvaltningsrätten som bedömer enligt lagar. De kan i vissa fall vara mindre förmånliga för brukare än stadens riktlinjer är d.v.s. domstolen styr staden, inte kommunfullmäktiges beslut om riktlinjer.

Ärende 8

Remiss av delbetänkandet SOU 2017:87 Finansiering, subvention och prissättning av läkemedel

Remiss från kommunstyrelsen, KF/KS dnr 110-1832/2017, för yttrande senast 2018-02-02

Dnr 1.5-986/2017

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och framhåller att ärendet lyfter fram frågor som är av stort intresse för personer med funktionsnedsättningar.

Många med funktionsnedsättningar, i alla faser i livet och oberoende av orsak konsumerar mera läkemedel än andra. Det är stor vikt

Att den enskildes hälsa och patientsäkerhet aldrig åsidosatts för att samhället ska göra ekonomiska vinster. Personer med funktionsnedsättningar har sämre hälsa och sämre ekonomi än genomsnittet. Nödvändiga läkemedel måste vara tillgängliga till en kostnad som patienten har råd med. Ingen ska riskera att inte få adekvat vård av ekonomiska skäl.

Det är också viktigt att systemet med utbyte av enstaka preparat utformas för att garantera patientsäkerhet. Om mediciner byts ut kan det vara mycket förvirrande för den enskilde. Samma preparat men från olika tillverkare kan se olika ut. Det innebär en risk för felmedicinering, dubbeldosering eller att patienten av annat skäl får fel farmakologisk behandling. Detta kan i förlängningen få fatala konsekvenser.

Ärende 9

Remiss av förslag till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Remiss från kommunstyrelsen, KFKS dnr 171-1831-2016, för yttrande senast 2018-02-16

Dnr 1.5-966/2017

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och hänvisar till rådets uttalande i socialnämndens ärende 6 vid detta sammanträde.

Ärende 10

Utökad kommunikation om boende för äldre

Dnr 2.4.2-7/2018

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet.

Ärende 11

Anmälan av stiftelsen Äldrecentrums rapport 2017:5

”Stockholm SNAC – rapport från undersökning 2017 av behov och insatser inom äldreomsorgen i Stockholms stad”

Dnr 4.1-1033/2017

Uttalande

Det gemensamma funktionshinderrådet har tagit del av ärendet och framhåller att rapporten är bra samt dess syfte att alla personer har samma rätt till insatsen över hela staden. Rådet betonar att den högre belastningen för hemtjänst måste bemötas med resursförstärkning. Hemtjänsten bör även rekrytera fler män till sin personal, manliga

brukare har få alternativ att välja en man som vårdare som t.ex. hjälper till att duscha.

8. Anmälningssärenden

Det gemensamma funktionshinderrådet beslutar att lägga följande dokument till handlingarna.

- 8.1 Protokoll från socialnämndens sammanträde den 12 december 2017, justerat 15 december 2017.
- 8.2 Protokoll från äldrenämndens sammanträde den 14 december 2017, justerat 12 december 2017.
- 8.3 Protokoll från överförmyndarnämndens sammanträde 14 december 2017, justerat 18 december 2017.
- 8.4 Protokoll från kommunstyrelsens råd funktionshinderfrågors sammanträde 4 december 2017.

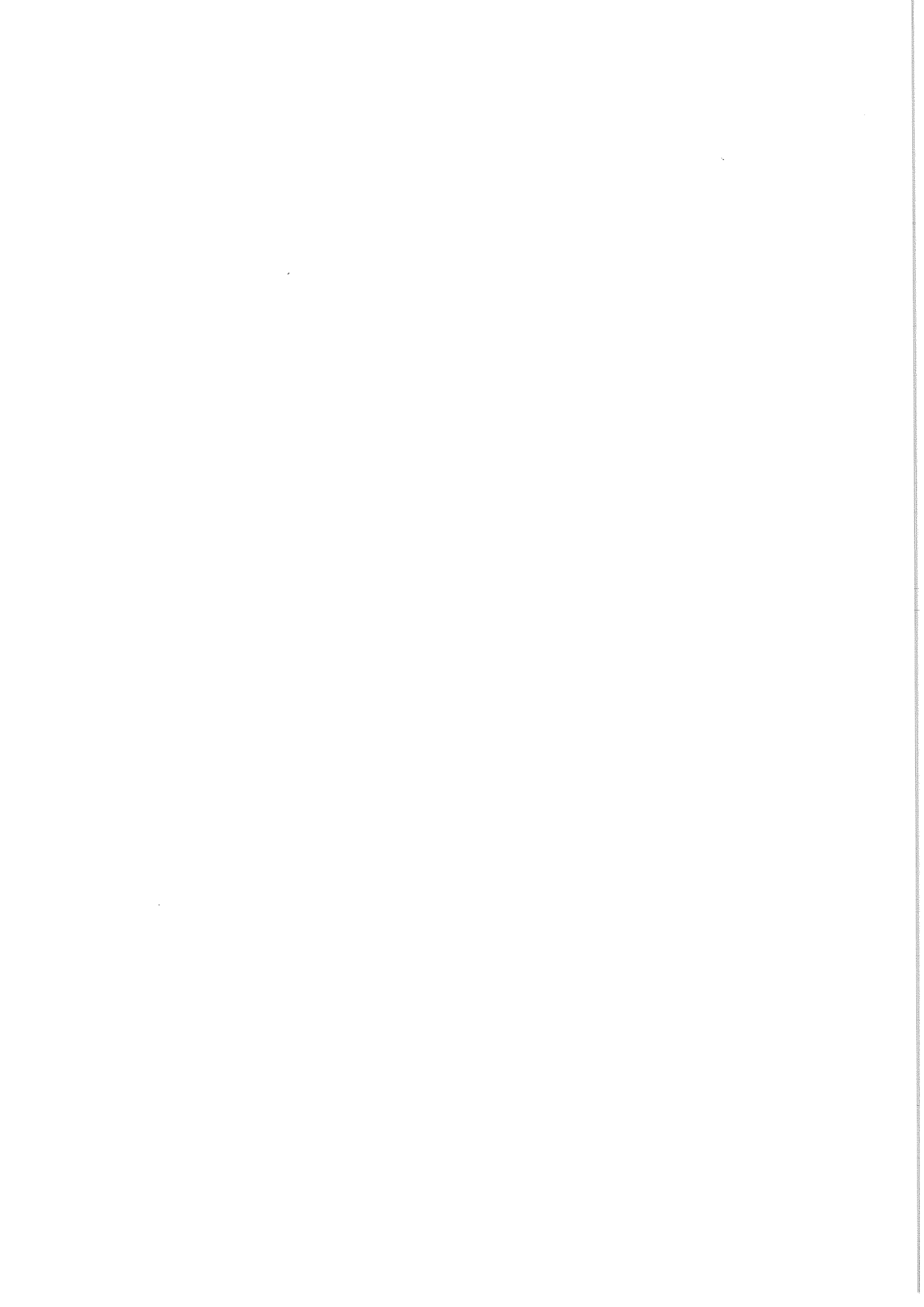
9. Övriga frågor

Sammanträdet den 22 mars förlängs till 16.30 p.g.a. ”genomförandegruppens” besök.

9. Sammanträdet avslutas

Ordförande Nils Duwähl avslutade mötet kl.15.50.

Vid protokollet
Laila Väisänen

Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Presentation av det gemensamma arbetet

2017

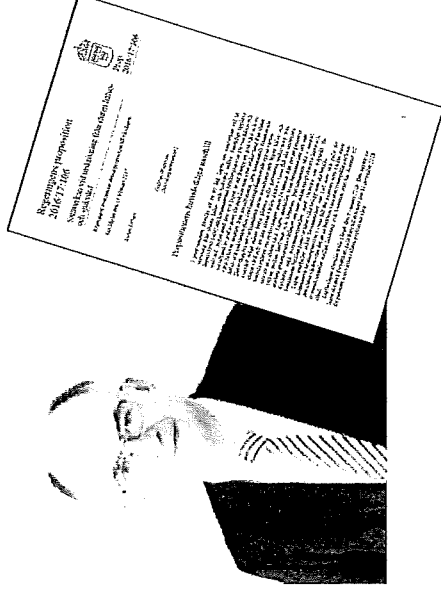
 Stockholm läns landsting

STORSTHLM

Bilaga I
till protokollet
från det gemensamma
FH-rådet från sammanträdet
den 25 januari 2018

Ny lag som reglerar övergången mellan vårdgivare

- Den 1 januari 2018 träder en ny lag om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i kraft.
- Den nya lagen bygger bl.a. på Göran Stiernstedts tidigare utredning "Trygg och effektiv vård"
- Med utgångspunkt i lagen finns förslag på en tillfällig överenskommelse mellan SLL och länets kommuner

Källa: Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård; Regional överenskommelse om utveckling av samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, STORSTHLM och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, 2017

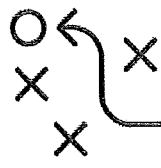
Lagen syftar till att ge en tryggare övergång från slutenvård till öppenvård och omsorg för den enskilde

Målsättningen är att:

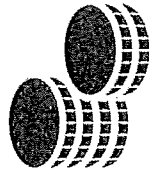
- Åstadkomma en god vård, utifrån den enskildes behov.
- Ledtiderna mellan slutenvård på sjukhus och vård och omsorg i hemmet bör hållas så korta som möjligt.
- Onödig vistelse på sjukhus ska så långt som möjligt undvikas.
- Den enskildes delaktighet ska öka.
- Öppenvården ska ta ett större ansvar för patientens planering.
- Patientens Samordnad Individuell Plan (SIP) ska vara utgångspunkt för patientens fortsatta vård och omsorg.

För att möta lagens krav krävs vissa förändringar i hur vi arbetar i länet

- Förändrad utskrivningsprocess med nya och förändrade arbetsmoment för både slutenvården, öppenvården och kommunerna

- Nya regler för vad som involverade aktörer måste göra för att kommunens betalningsansvar ska gälla

- Nytt systemstöd- på kort sikt uppdatering av WebCare och på lång sikt IT-system som ersätter WebCare

- Förstärkt samverkan mellan vårdgivare och kommunal omsorg kring gemensamma patienter

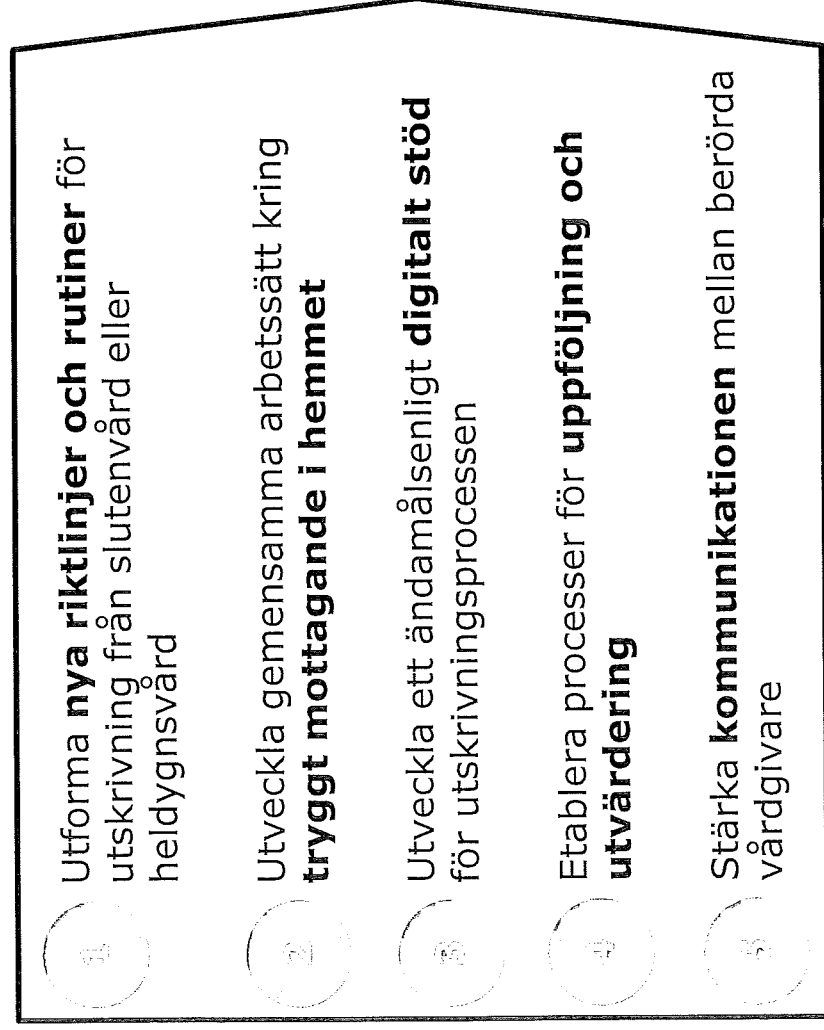
För att kunna möta lagens krav har SLL och kommunerna i länet ingått i en tillfällig överenskommelse

- Den föreslagna överenskommelsen som träder i kraft den 1 januari 2018 är tidsbegränsad och **ersätts av en mer långsiktig överenskommelse** senast den 31 december 2019.
- Överenskommelsen syftar till **stödja samverkan mellan landsting och kommuner inför anpassningen till den nya lagen**.
- Med den tillfälliga överenskommelsen upphör dagens betalningsansvar fram till dess att **landstingets hälso- och sjukvård kan agera efter föreskrifterna i den nya lagen**, dock senast december 2018.

Källa: Regional överenskommelse om utveckling av samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Anpassningen till lagen kommer ske successivt genom en handlingsplan med fem delar

Målsättning med handlingsplanen

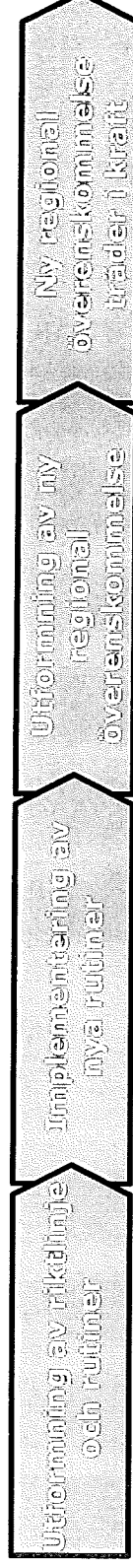
En trygg och effektiv vårdövergång för patienten kan säkerställas.

Utskrivningsprocessen sker i enlighet med den nya lagens föreskrifter.

Källa: Regional överenskommelse om utveckling av samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård; Bilaga 1: Handlingsplan för utveckling av samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i Stockholms län, STORSTHLM och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, 2017

Övergripande tidsplan för det gemensamma arbetet

Hösten 2017

- Utförning av gemensamma riktlinjer och rutiner
- Kravspecifikation för uppdateringar i WebCare
- Utförning av uppföljningsplan och indikatorer
- Gemensam kommunikation till länets verksamheter

Jan-juni 2018

- Utförning av utbildningspaket och utbildning av verksamheterna i de nya rutinerna
- Test och färdigställande av uppdaterad version av WebCare (interimslösning)
- Kravspecifikation för ersättare till WebCare
- Utredning av långsiktig lösning för betalningsansvar

Hösten 2018- 2019

- Upphandling och implementering av nytt IT-system
- Regelbunden uppföljnings-process
- Utförning av ny regional överenskommelse

Våren 2020-

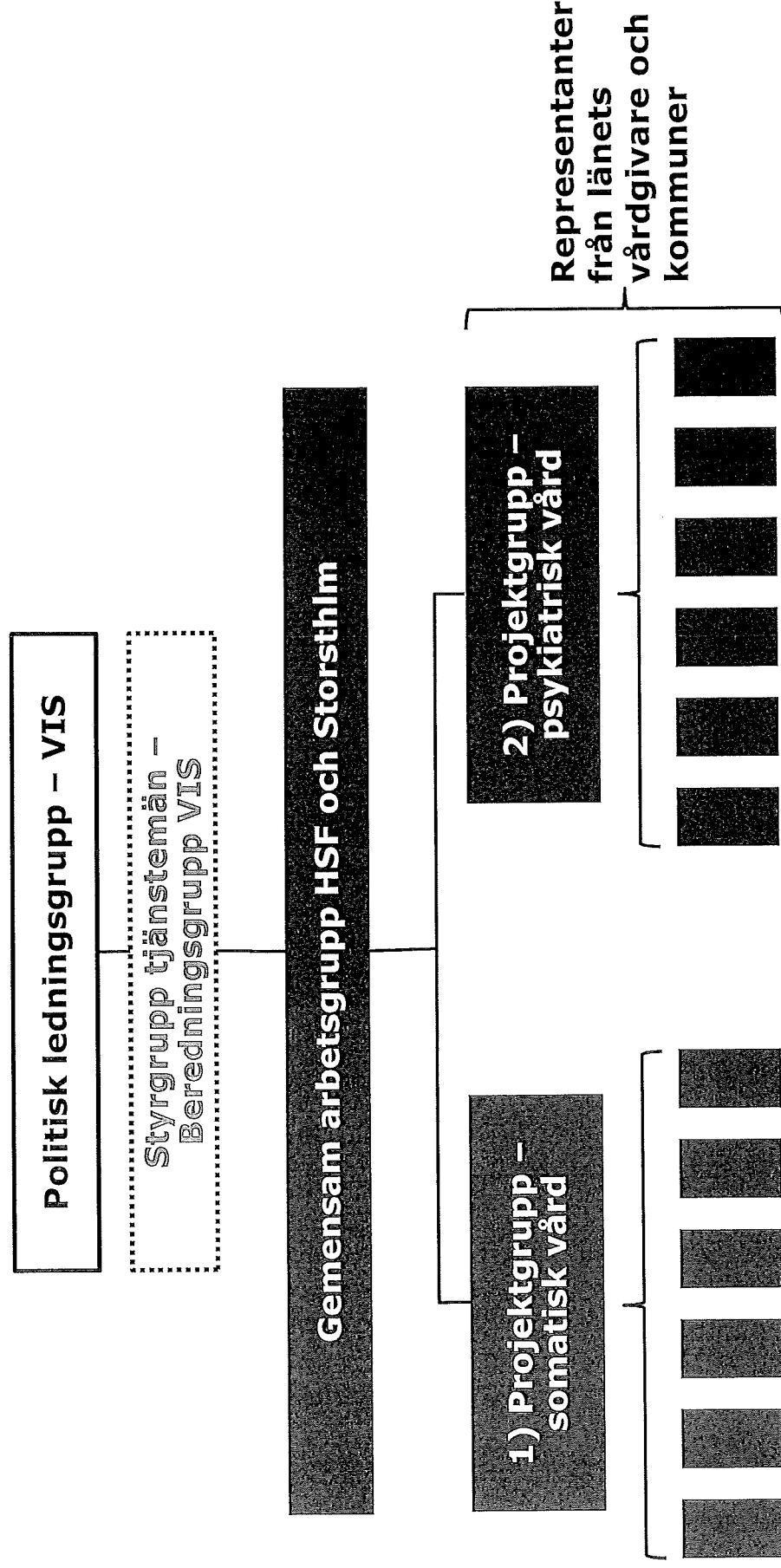
- Regional samverkansöverenskommelse träder i kraft januari 2020

Viktiga milstolpar

- Beslutad riktlinje och rutiner för samverkan vid utskrivning
- WebCare uppdaterat och verksamheterna kan agera efter föreskrifterna i den nya lagen. De nya rutinerna börjar gälla i hela länet.
- Nytt IT-system upphandlat
- Beslut om ny regional överenskommelse med nytt betalningsansvar
- Ny överenskommelse träder i kraft

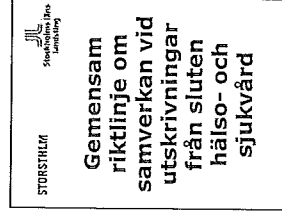
Projektorganisation för det gemensamma arbetet

Tre övergripande slutprodukter kommer att utformas för att stötta verksamheterna inför den nya lagen

Verksamhetsspecifika rutiner och utbildningspaket

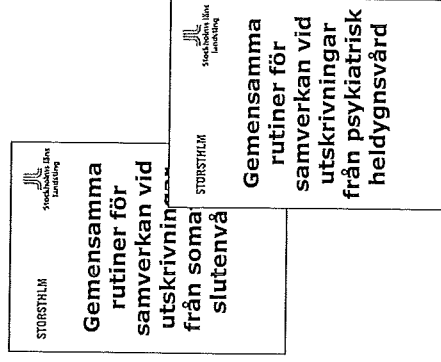
Gemensam riktlinje

- Beskriva övergripande ansvarsfördelning i utskrivningsprocessen samt definiera nyckelbegrepp

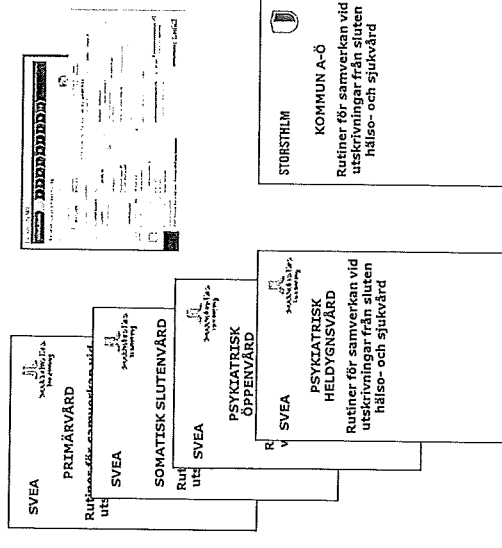
- Gemensamt ansvar HSF & Storsthlm

Gemensamma rutiner

- Beskriva *gemensamma arbetsrutiner* i utskrivningsprocessen för att kommunalt betalningsansvar ska kunna gälla och för att patienten ska få en trygg och säker utskrivning

- Gemensamt ansvar HSF & Storsthlm

- Beskriva verksamhetsspecifika rutiner
- Utbildningspaket för de gemensamma rutinerna

- Respektive huvudman ansvarar för utformning av sina utbildningspaket och verksamhetsspecifika rutiner

Not: HSF; Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Stockholms läns landsting Storsthlm; medlemsorganisation för kommunerna i Stockholms län

Vad händer den 1/1 2018?

- **Den 1/1 2018 träder den nya lagen i kraft och den tidsbegränsade överenskommelsen börjar gälla. För att verksamheterna ska kunna arbeta utifrån lagens föreskrifter måste ett antal konkreta saker vara på plats, exempelvis:**
  - Riktlinjen samt rutiner är beslutade och finns tillgängliga för verksamheterna.
  - Organisation och resurserfördelning hos verksamheterna måste vara anpassade till kraven och ansvarsfördelningen enligt de nya rutinerna och lagstiftningen.
  - Interimslösning för WebCare som stödjer användandet av nya rutiner är testad och tillgänglig för samtliga anslutna verksamheter i länet.
  - Utbildningsmaterial och metodstöd finns tillgängligt för både kommunerna och landstingens verksamheterna.
  - Medarbetarna måste haft möjlighet att delta i utbildning i de nya rutinerna.
- **Verksamheterna kommer inte ha möjlighet att göra ovanstående före den 1/1 utan skifte till arbete efter de nya rutinerna kommer först kunna ske under våren 2018. Exakt datum kommer att kommuniceras.**
- **Fram till att skifte till de nya rutinerna sker ska samtliga berörda verksamheter arbeta efter de arbetssätt som beskrivs och regleras i den gamla överenskommelsen (2011*).**
- Beslutade riktlinje och rutiner revideras samlat i november 2018 samt våren 2019 inför nya IT-systemet (ersättare för WebCare) samt den långsiktiga regionala överenskommelsen.

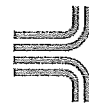
* Överenskommelse mellan Stockholms läns landsting och kommunerna i Stockholms län angående samverkan vid in- och utskrivning i slutenvården (2011; reviderad 2015)

För mer information, kontakta gärna:

Gunilla Benner Forsberg, gunilla.benner-forsberg@sll.se

Charlotte Damberg, charlotte.damberg@storsthlm.se

Stockholms läns landsting

STORSTHLM

Regional överenskommelse

- Överenskommelsen reglerar kommunernas betalningsansvar samt frist dagar genom att behålla nuvarande antalet fristdagar under överenskommelsens giltighetstid, dvs 5 vardagar för somatisk vård och 30 vardagar för psykiatrisk vård.
- Förutsättningar för tillämpning av ny lag om utskrivning från slutet hälso- och sjukvård är inte på plats från 1 januari 2018. Därför sker ingen fakturering fram till dess att landstingets hälso- och sjukvård kan agera efter förutsättningarna i den nya lagen dock senast den 31 december 2018.

Våren 2018

- Storsthlm har haft en arbetsgrupp med kommunrepresentanter och representanter från hälso- och sjukvårdsförvaltningen har under hösten arbetat med och granskat förslagen till riktlinje och rutiner
- Riktlinjen och rutinerna (psykiatri och somatik) ska beslutas av VIS 9 februari 2018.
- Plan att driftsätta anpassad WebCare i maj 2018
- För att landstingets vårdgivare och kommuner i länet ska kunna arbeta efter den nya utskrivningsprocessen krävs det att berörda verksamheter har haft möjlighet att utbildas i de nya rutinerna och att adekvat IT-stöd finns på plats.
- För den somatiska vården innebär detta att WebCare måste anpassas. Både utbildning i de nya rutinerna och driftsättande av ett uppdaterat WebCare planeras att vara klart under våren 2018.

Målsättning

- Det långsiktiga målet för huvudmännen är minska antalet dagar som utskrivningsklara patienter är kvar på sjukhus.
- Det genomsnittliga antalet betalningsansvarsdagar per kommun inte ökar under överenskommelsens giltighetstid.
- Gemensamt utvecklingsarbete under överenskommelsen giltighetstid enligt den handlingsplan som ingår i överenskommelsen.

Uppföljning och utvärdering

- Identifiera hur onödiga vistelser på sjukhus kan undvikas utifrån följsamhet till den nya lagens riktlinjer och rutiner. Tre delar är särskilt viktiga att beakta:
- Minimerad vårdtid för utskrivningsklara patienter
- Minimerad undvikbar slutenvård
- God följsamhet till den nya lagens riktlinjer och rutiner inom slutenvård, öppenvård, socialtjänst och kommunalt finansierad hälso-och sjukvård

Förslag på plan för gemensam kommunikation kring arbetet med lagen om samverkan

Gemensamt presentationsunderlag	December 2017	Verksamhetschefer, tjänstemän HSF/Storsthlm
Nyhetsbrev	Januari 2018	Vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Nyhetsbrev	Februari 2018	Vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Publicering Riktlinje och rutiner	Februari 2018	Verksamhetschefer, tjänstemän, vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Nyhetsbrev	Mars 2018	Vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Nyhetsbrev	April 2018	Vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Informationsmatr WebCares	April 2018	Vård-och omsorgsgivare WebCare-förvaltningen
Nyhetsbrev	Maj 2018	Vård-och omsorgsgivare HSF/Storsthlm
Informationsbroschyr till patienter/brukare	Maj 2018	Patienter/brukare HSF/Storsthlm i samarbete med FoU-enheter

